

โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง (บ้านหัวฝาย)

อบต.สันกลาง อ.พาน จ.เชียงราย

องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อ.พาน จ.เชียงราย มีทั้งหมดจำนวน 18 หมู่บ้าน โดยมีหนึ่งในนี้จัดได้ว่าเป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง และเป็นหนึ่งในหมู่บ้านต้นแบบของจังหวัดเชียงราย คือ บ้านหัวฝาย ที่ได้ก่อตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุขึ้น และสร้างอาชีพ ร้างรายได้ให้ทุกคนถ้วนหน้า จนได้รับรางวัลธรรมาภิบาลส่งเสริมอาชีพ พ.ศ.2557 และยังเป็น การดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

รายละเอียดของกิจกรรมต้นแบบ ความเป็นมา วัตถุประสงค์

โรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝายเป็นวัดแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดโรงเรียนผู้สูงอายุ ตั้งอยู่ที่วัดหัวฝาย เลขที่ 91 ม.9 บ้านหัวฝาย ต.สันกลาง อ.พานจ.เชียงราย ก่อตั้งโดยท่านพระครูปิยะวรรณพิพัฒน์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากอบต.สันกลาง, ศูนย์การศึกษาครอบครัวและ การศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอพาน โรงเรียนผู้สูงอายุได้เปิดสอนตั้งแต่วันที่ 4 เดือน ธันวาคม 2554

โรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝาย จัดขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ศึกษาพัฒนาตนเองไปช่วยชุมชน ที่อาศัยอยู่ อาทิ มีความสามารถทางด้านดนตรี การประกอบอาหาร งานฝีมือ ภาษา หรือมีทักษะในงานด้านอื่นๆ ก็ให้นำเอาความรู้ ความชำนาญที่มีอยู่นั้นไปถ่ายทอดให้กับผู้ที่สนใจในชุมชนให้ได้มีโอกาสได้เรียนรู้สืบทอดทักษะวัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งเพื่อบำรุงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงไว้สืบต่อไป และจะทำให้ผู้สูงอายุเกิดความภาคภูมิใจในตนเองเห็นคุณค่าและศักยภาพของตนเองมากขึ้น และยังได้ส่งเสริมให้ทุกคนถ้วนหน้าในหมู่บ้านทำบัญชีครัวเรือน (รายรับ – รายจ่าย), ปลูกผักปลอดสารพิษ, ครัวเรือนต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นครัวเรือนแบบผสมผสาน โดยส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่รู้จักความพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

รูปแบบ วิธีการดำเนินกิจกรรม วิธีบริหารจัดการ

การจัดและวางแผนกระบวนการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝายนั้น ได้มีการวางแผนและพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเชื่อความศรัทธา และสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยโครงการนี้ แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1. พระพุทธศาสนา (ศาสนพิธีต่างๆ)
2. สุขภาพ (ร่างกาย จิตใจ ฟัน กายภาพบำบัด จิตวิทยา รำไท้เก๊ก รำวงย้อนยุค กีฬา)
3. สังคม (กฎหมาย วัฒนธรรม จราจร)
4. ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ล้านนา
5. สมุนไพร(ทำลูกประคบ ยาหม่อง น้ำมันไพร)

6. อาชีพ (การทำดอกไม้ประดิษฐ์, การนำวัสดุเหลือใช้มาประยุกต์, ตึกตากการบูร, การทำขนมไทย ขนมพื้นบ้าน, ทำของที่ระลึก, ทำผ้าพันคอ, ทำผ้าเช็ดเท้า เทรียนุโพรยทาน)
7. การเรียนรู้ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, ภาษาจีน ภาษาเวียดนาม (ฟัง พูด อ่าน เขียน)
8. คอมพิวเตอร์พื้นฐาน
9. เกษตรตามแนวพระราชดำริ เกษตรพอเพียง โดยไม่ใช้สารเคมี

ปัจจัยที่ทำให้การเป็นชุมชนต้นแบบเกิดความสำเร็จ

ความสามัคคีกันของคนในตำบล เพราะผลผลิตและผลิตภัณฑ์ที่ได้มา จะได้ทำการประเมินและจัดประกวดระดับหมู่บ้าน เพื่อนำไปประกวดระดับอำเภอและระดับจังหวัดต่อไป

งบประมาณการดำเนินโครงการ

งบประมาณได้รับการสนับสนุนส่วนหนึ่งจาก อบต.สันกลาง และทางวัดจะเป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการร่วมกับท้องถิ่น

หน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุน

กระทรวงพัฒนาสังคมและกระทรวงวัฒนธรรม

ผลจากการดำเนินงานของชุมชนต้นแบบเอาไปสร้างหรือนำไปใช้ประโยชน์ในด้านบ้าง

ผลผลิตที่ได้จะนำส่งออกต่างประเทศ อาทิ ลูกประคบ, ตะกร้าหวาย เป็นต้น ส่วนผักปลอดสารพิษจะมีการจัดตลาดปลอดสารพิษขึ้นมาอาทิตย์ละ 2 วัน เพื่อให้ชาวบ้านได้เกิดรายได้จากผลผลิตที่ปลูกทุกวันๆ โดยจะมีทั้งผู้มารับซื้อ และหมู่บ้านจะส่งออกไปยังตลาดต่างๆ

ความสามารถในการดำเนินงาน

ผลผลิตที่ได้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ แต่ยังไม่เพียงพอต่อการส่งออก เพราะผลผลิตที่ได้ชาวบ้านในชุมชนจะทำกันเอง ไม่ได้ใช้เครื่องจักร และตอนนี้ได้มีการขยายไปยังอำเภอใกล้เคียงอื่นๆ เพื่อจะได้ช่วยกันผลิตสินค้าตามออเดอร์ อีกทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้อีกทางด้วย

ปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงาน

- วัสดุไม่เพียงพอต่อการผลิตผลิตภัณฑ์ในการส่งออก

ความต้องการที่อยากให้สนับสนุน

อยากให้ช่วยขยายเครือข่ายหรือต่อยอดในเรื่องของการเรียนรู้ในด้านการฝึกอาชีพให้เกิดรายได้